

Організація служби та підготовки
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
напряму 6.170203 «Пожежна безпека»
(шифр і назва напряму)
спеціальності _____
(шифр і назва спеціальності)

Харків
2012 рік

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Організація служби та підготовки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напрямку (спеціальності) 6.170203 «Пожежна безпека».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є забезпечення оперативного-тактичного вивчення району та об'єкта, налагодження взаємодії пожежно-рятувальних підрозділів зі службами району та об'єктів, що залучаються до ліквідації пожежі. На підставі наказів, настанов, виходячи з оперативного-тактичних особливостей району та об'єктів, що охороняються, організовувати проведення занять з працівниками пожежно-рятувальних підрозділів для удосконалення їх знань, вмінь і навичок у роботі. Керуватись даними нормативних документів, підготовленості особового складу організовувати навчально-тренувальні заняття з практичного відпрацювання дій за можливими аварійними ситуаціями, що передбачені планами локалізації і ліквідації аварій (катастроф) у тому числі в непридатній для дихання атмосфері. Здійснювати контроль за виконанням протипожежних заходів та вживати заходів щодо усунення недоліків; - взаємодіяти з керівником об'єкту, що обслуговується, особами, які несуть відповідальність за протипожежну безпеку на об'єкті, робітниками з питань пожежної безпеки (проведення інструктажів, бесід, занять).

Міждисциплінарні зв'язки: теоретичний матеріал базується на основі таких дисциплін як "Первинна підготовка пожежного-рятувальника", «Спеціальне водопостачання», «Протипожежна та аварійно-рятувальна техніка». Як дисципліна професійного напрямку «Організація служби та підготовки» узагальнює та використовує теоретичний та практичний досвід роботи територіальних підрозділах ОРС ЦЗ з питань організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в територіальних органах та підрозділах ОРС ЦЗ, порядку проведення службової підготовки з особовим складом чергових караулів підрозділів ОРС ЦЗ. Через це «Організація служби та підготовки» є теоретичною основою для вивчення таких дисциплін як «Пожежна тактика», «Організація аварійно-рятувальних робіт» та «Організація управління діяльністю органів та підрозділів цивільного захисту».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Організація служби чергових караулів.

Змістовий модуль 2. Особливості організації служби чергових караулів, що охороняють об'єкти на договірних засадах.

Змістовий модуль 3. Організація роботи начальника караулу з виконання функціональних обов'язків.

Змістовий модуль 4. Професійна підготовка особового складу пожежно-рятувальних підрозділів.

Змістовий модуль 5. Гарнізонна служба пожежно-рятувальних підрозділів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Первинна підготовка пожежного-рятувальника» є формування у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань організації внутрішньої та караульної служб в територіальних підрозділах ОРС ЦЗ, організації гарнізонної служби в апаратах та підрозділах Служби цивільного захисту України, організації службової підготовки в територіальних підрозділах ОРС ЦЗ, порядку проведення службової підготовки з особовим складом чергових караулів підрозділів ОРС ЦЗ, організації роботи начальників караулів територіальних підрозділів щодо виконання функціональних обов'язків, в залежності від номеру зміни, порядку ведення документів служби чергового караулу, порядку організації роботи в підрозділах Служби цивільного захисту України щодо експлуатації пожежної та аварійно-рятувальної техніки, організації роботи з питань безпеки праці в черговому караулі, організації роботи щодо експлуатації протипожежного водопостачання в територіальних підрозділах ОРС ЦЗ, організації роботи щодо експлуа-

тації рукавного господарства та пожежно-технічного оснащення в територіальних підрозділах ОРС ЦЗ, порядку розробки оперативних документів щодо залучення сил та засобів гарнізону Служби на гасіння пожеж в населених пунктах та районах сільської місцевості.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Первинна підготовка пожежно-рятувальника» є сформувати у майбутнього фахівця чіткі знання і вміння з питань основних напрямків організації караульної служби та підготовки особового складу територіальних підрозділів ОРС ЦЗ.

1.3. Студенти повинні:

знати :

- вимоги порядків, положень, настанов та інструкцій які регламентують організацію служби та підготовки особового складу підрозділів СЦЗ України;
- порядок організації взаємодії підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту з іншими службами міста (об'єкта);
- особливості організації караульної служби та підготовки особового складу на об'єктах, які охороняються на договірних засадах;
- організацію службової підготовки особового складу Служби цивільного захисту України та вимоги, які пред'являються до неї;
- організацію роботи з питань безпеки праці в черговому караулі;
- порядок розробки та ведення документів служби з питань організації служби та підготовки;

вміти :

- виконувати обов'язки осіб внутрішнього наряду чергового караулу;
- типові способи роботи під час гасіння пожеж, розшуку постраждалих у зоні пожежі, їх транспортування та евакуації із небезпечної зони;
- типові способи роботи із пожежною та рятувальною технікою.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин/3 кредита ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМ 1. Організація служби чергових караулів.

Організація караульної служби в пожежно-рятувальній частині.

Документи служби чергового караулу. Книга служби. Стройова записка. Журнал реєстрації перевірок № 1 захисних дихальних апаратів. Журнал обліку роботи ланок ГДЗС. Особиста картка газодимозахисника.

Документи служби чергового караулу. Журнал АГК. Журнал ПЗП. Апаратний журнал. Експлуатаційна картка. Дорожній лист. Журнал випробувань аварійно-рятувального оснащення, пожежно-технічного озброєння.

Зміна караулу.

Дії начальника караулу під час зміни караулів.

ЗМ 2. Особливості організації служби чергових караулів, що охороняють об'єкти на договірних засадах.

Організація служби на об'єктах, які охороняються підрозділами МНС України.

ЗМ 3. Організація роботи начальника караулу з виконання функціональних обов'язків ***Функціональні обов'язки начальника караулу.***

Організація роботи в підрозділах Служби цивільного захисту України щодо експлуатації пожежної та аварійно-рятувальної техніки. Організація роботи з питань безпеки праці.

Контроль за експлуатацією пожежної та аварійно-рятувальної техніки. Організація роботи з питань безпеки праці.

Організація роботи в підрозділах Служби цивільного захисту України щодо експлуатації протипожежного водопостачання.

Контроль за організацією роботи в підрозділах Служби цивільного захисту України щодо

експлуатації протипожежного водопостачання.

Організація роботи в підрозділах Служби цивільного захисту України щодо експлуатації рукавного господарства та пожежно-технічного оснащення.

Контроль за організацією роботи в підрозділах Служби цивільного захисту України щодо експлуатації рукавного господарства та пожежно-технічного оснащення.

ЗМ 4. Професійна підготовка особового складу пожежно-рятувальних підрозділів

Організація службової підготовки в пожежно-рятувальній частині.

Організація підготовки начальника караулу до проведення занять.

ЗМ 5. Гарнізонна служба пожежно-рятувальних підрозділів

Гарнізон служби цивільного захисту.

Визначення можливостей гарнізону Служби по охороні міста.

Організація гасіння пожеж в населених пунктах та районах сільської місцевості.

Порядок розробки розкладу виїзду пожежно-рятувальних підрозділів на ліквідацію надзвичайних ситуацій в містах та населених пунктах.

3. Рекомендована література

3.1. Базова

1. Закон України Про правові засади цивільного захисту, Верх. Рада України. К., 2004р.
2. Закон України Про пожежну безпеку. Верх. Рада України. К., 1993 р.
3. Наказ МНС України від 01.07.2009 р. № 444 Про затвердження Настанови з організації професійної підготовки та післядипломної освіти осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.
4. Наказ МНС України від 01.09.2009 р. № 601 Про затвердження Положення про організацію службової підготовки особового складу органів і підрозділів цивільного захисту.
5. Наказ МНС України від 31.10.2008 року № 794 Про затвердження Тимчасового порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб МНС України.
6. Наказ МНС України від 13.03.2012 року № 575 Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.
7. Наказ МНС України від 7.05.2007 року № 312 Про затвердження Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України.
8. Наказ МНС України від 16.12.2011 р. № 1342 Про затвердження Настанови з організації газодимозахисної служби в підрозділах оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України.

3.2. Допоміжна

9. Я.С.Повзик. Тактическая и психологическая подготовка руководителя тушения пожара., Москва, 1988 г.
10. Н.Н.Брушлинский. Системный анализ и проблемы пожарной безопасности народного хозяйства., Стройиздат., 1988г.
11. В.И.Ковшун. „Рекомендации по организации тушения пожаров на территории Украины”, Киев, 1984г.
12. А.І.Бондаренко. Методичні рекомендації та матеріали, регламентуючі оперативно-службову діяльність підрозділів пожежної охорони Київської області., Київ, 1993р.
13. Настанова з експлуатації транспортних засобів у підрозділах МНС України. Наказ МНС України від 08.08.2007 року № 538.
14. Настанова з організації зв'язку та організації інформаційних систем в МНС України.

15. Наказ МНС України від 07.02.2008 № 95 Про затвердження нормативних документів по організації матеріально-технічного забезпечення та експлуатації пожежної техніки і засобів зв'язку в підрозділах пожежної охорони МВС України”.
16. Положення про опорні пункти гасіння великих пожеж на території України.
17. Наказ МНС України від 19.11.2009 р. № 765 Про затвердження Інструкції з діловодства у МНС України.
18. Наказ МНС України від 20.09.2004 р. № 65 «Про затвердження Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій».
19. Наказ МНС України від 13.04.2006 р. № 225 «Про порядок залучення, завдання та зони відповідальності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту».
20. Безуглов О.Є., Колєнов О.М. Пожежні рукава та рукавне обладнання. Практичний посібник. Харків: УЦЗУ, 2007.
21. Інструкція по експлуатації та ремонту пожежних рукавів. Київ - 1994 р.
22. Інструкція з обліку та нагляду за протипожежним водопостачанням.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

В процесі вивчення дисципліни студенти виконують модульну роботу. Підсумковою формою контролю є екзамен в 7 семестрі.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Для оцінки знань студентів використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом індивідуального опитування або фронтального опитування, письмової контрольної роботи, машинного контролю, виконання практичних вправ та усних заліків.